

Izhaja vsako sredo. — Naročnina: za celo leto 30 Din. za pol leta 15 Din. za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifu. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Proračun Dravske banovine za leto 1931-32.

Pomen proračuna.

Pretekli teden je bil objavljen proračun Dravske banovine za prihodnje proračunsko leto. Branje proračuna je zaradi suhoparnih števil res precej dolgočasna stvar, toda kdor zna proračun brati in kdor se zaveda pomena vsakega proračuna, temu je proračun najbolj jasna slika splošnega stanja v državi (deželi, občini).

Na Angleškem, kjer je parlamentarizem doma, se suče vsa »politika« samo okoli državnega (javnega) proračuna. Kar namreč imenujemo »javno« življenje, ni nič drugega kakor gospodarstvo z javnim denarjem, t. j. z denarjem, ki ga ne da ljudem neka v megli viseča »država«, ampak s tistim denarjem, ki ga ljudje sami znesijo skupaj, upravljajo pa tisti denar ljudje, ki vladajo, pod javnim nadzorom. In ravno v tem tiči globoki državnozgojni pomen proračuna: Ljudje se morajo zavedati, da »država« ni neka »višja« tvorba, ki plava nekje pod oblaki nad njimi, ampak morajo vedeti, da so oni sami »država«, potem morajo vedeti, da morajo oni sami iz svojih žepov prispevati za vse izdatke, ki so potrebni za potrebe skupnosti, in tretjič morajo vedeti, da imajo oni tudi pravico nadzorovati, kako se ta denar uporablja; ali ima to pravico parlament ali pa javnost sploh (potom časopisja), to je končno postranska stvar.

Iz proračuna se končno jasno vidi, kakšna »politika« se dela v državi (deželi, občini). Številke jasno govore, ali polaga javna uprava večjo važnost na trgovino in industrijo ali pa na poljedelstvo; iz proračuna se vidi, ali je državi (deželi itd.) ležeče kaj na ljudski prosveti ali pa nič. Treba je te številke primerjati med seboj in slika je jasna. Zato pa polagajo povsod največjo važnost na razdelitev javnega denarja in pa na nadzorovanje, ali se denar res za tiste namene porabi, za katere je bil namenjen, ali pa ne.

Naj navedemo za primer le izdatke iz proračuna Dravske banovine za kmetijstvo:

II. KMETIJSKI ODDELEK.

Kmetijska izobrazba.

Osební izdatki Din 165.288

Stvarni izdatki.

Splošna kmetijska in gospodinjstva izobrazba: poučna kmetijska potovanja, konferen- ce in ankete Din 50.000 predavanja, tečaji, zimске šole, kme- tijska propaganda 150.000 kmetijske razstave 100.000 podpore za kmetijske gospodinske šole potujoči kmetijski tečaji 90.000 Kmetijsko nadaljevalno šolstvo: za izobrazbo učiteljev 125.000 pouk na kmetijskih in gospodinskih nadaljevalnih šolah 600.000 podpore za študij na kmetijskih fakul- tetah in šolah ter za specialno iz- obrazbo kmetijskih strokovnjakov 70.000 izpopolnjevanje strokovnih učiteljev 70.000

Poljedelstvo in hmeljarstvo.

Prispevki za nabavo umetnih gnojil Din 175.000 Semenogojstvo 180.000 Zatiranje živalskih škodljivcev 50.000 Zatiranje rastlinskih bolezni 50.000 Prispevki za nabavo kmetijskih strojev 180.000 Ureditve vzornih kmetij 180.000 Pospeševanje travništva 250.000 Hmeljarstvo 50.000

Živinoreja.

Licencovanje in premovanje plemenske živine, tekme, katastracija nelicenco- vanih plemenskih bikov Din 650.000 Nabava, vzreja in vzdrževanje plemen- ske živine 600.000 Ustanovitev perutninarskih selekcijskih postaj 75.000 Ustanavljanje živinorejskih društev, pre- movanje rodovinske živine in premije ter uvedba kontrolnega krmljenja, mlečne kontrole in živinorejska iz- obrazba 200.000 Prispevki za ureditev gnojišč in gnoj- ničnih jam 1.000.000 Prispevki za nabavo sesalov in gnojni- nih vozov 100.000 Podpora za vzorne hleve 100.000 Prispevki za povzdigo mlekarstva 50.000 Prispevki za povzdigo čebelarstva 50.000 Prispevki za povzdigo ribarstva 25.000

Vinarstvo.

Nabava škropilk in drugega vinogradni- škega orodja Din 30.000 Tečaji za vinogradništvo in kletarstvo 30.000 Prirejanje vinskih razstav 30.000 Nagrade za zatiranje samorodnih trt, pri- spevki za dobavo trt, nagrade za vzor- no ureditev vinogradov, kleti itd. 110.000 Trsni sortiment 50.000 Podpore za vrbogojstvo in pletarstvo 50.000 Bonifikacija obresti za vinorodna poso- jila 80.000

Sadjarstvo in vrtnarstvo.

Prispevki za drevesnice Din 100.000 Premije in podpore za vzorne šolske vrtove in vzorne sadovnjake 60.000 Sadjarski tečaji, razstave in sejmi 60.000 Prispevki za sadjarske potreščine in zgradbe 100.000 Podpore in nagrade za pokončevanje sadnih škodljivcev 90.000 Vzdrževanje centralne drevesnice in raz- ščititev drevesnic v Rakičanu 120.000 Pospeševanje kmetijskega vrtnarstva 40.000 Izvedba sadjarske statistike 30.000

Zadružništvo in kmetijske organizacije.

Prispevki zadrugam: mlekarskim zadrugam Din 350.000 živinorejskim in pašniškim zadrugam 100.000 vinarskim, kletarskim in sadjarskim zadrugam 200.000 Zadružnim šolam 150.000 Za zadružne revizije, propagando, za- združni tisk in sankcije zadrug 300.000 Prispevki kmetijskim strokovnim orga- nizacijam ter prispevek za skupni strokovni list 50.000 Stroški kmetijske statistike 50.000 Organizacija zavarovanja živine 75.000 Dotacija za kritje nedostatka dohodkov banovinskih vinarskih, sadjarskih in kmetijskih šol, drevesnic, žrebecarn in banovinskih pscstev 6.215.633

Veterinarstvo.

Banovinski prispevek za nedržavne živi- nozdravnike Din 175.000 Zatiranje živalskih kužnih bolezni, cep- ljenje: potni stroški živinozdravnikom, po- učna potovanja 60.000 nabava cepiva in zdravil in prispevek za brezplačno zdravljenje živine in revnih oseb 220.000 izredne podpore revnim osebam ob nesreči pri živini 40.000 Za poučna predavanja in tečaje v vete- rinarstvu 20.000 Dotacija podkovski šoli v Ljubljani 92.480

Tem direktnim izdatkom je treba dodati še mnoge postavke iz tehničnega oddelka, iz od- delka za zdravstvo in iz oddelka za tujski pro- met itd., ki prihajajo indirektno tudi kmetom v korist, pa bomo videli, da je proračun za kme- tijstvo sploh pri nas zelo ugoden in da res po- spešuje Dravska banovina pod sedanjo upravo baš tisti stalež, ki je najtrdnější steber Dravske banovine.

Zategadelj opozarjamo vse, ki se za javno živ- ljenje zanimajo, naj si proračunske številke do- bro ogledajo; ob enem pa prosimo vse, ki se za te številke zanimajo, da se naj zavedajo, da so oni sami tisti, ki bodo ta denar skupaj spravili. Če se bodo ljudje tega zavedali, potem utegne res enkrat priti čas, ko bodo morali razni po- litični pustolovci nehati ljudem govoriti, češ: pogledajte nas, »mi« smo vam napravili cesto, »mi« smo vam preskrbeli plemensko živino itd.

Ne »mi« — ampak ljudje sami so si vse po- trebe oskrbeli in plačali s svojim lastnim davč- nim denarjem! To potrjuje — proračun!

Celokupni dohodki in izdatki so takole proračunani:

A. Izdatki.

Banska uprava, centralni urad Din 12.421.909 Kmetijski oddelek 15.692.421 Prosvetni oddelek 6.792.315 Tehnični oddelek 35.443.533 Oddelek za socialno politiko in na- rodno zdravje 27.271.649 Oddelek za trgovino, obrt in indu- strijo 3.208.872 Agrarne operacije 772.000 Banovinski dolgovi 8.000.000 Razni izdatki 6.750.000

Skupaj Din 116.352.699

Dohodki.

Državna dotacija Din 11.933.747 Presežek dohodkov banovinskih pod- jetij in ustanov 48.000

Davki takse in doklade.

Taksa na plesne prireditve, podalj- šanje policijske ure in doklada- na državno takso in na vstopnice Din 950.000 4% taksa od vrednosti kinematograf- skih vstopnic 400.000 Taksa za lovske karte 700.000 Taksa za sečnjo gozdov 500.000 Taksa za zakup, lovišče in ribolovov 600.000 Taksa za živinske potne liste 1.260.000 Taksa za šoferske legitimacije 260.000

1% prenosna taksa od prenosa nepremičnin	Din	4,000.000
Banovinska davščina na šmarnico		400.000
Davščina na motorna vozila		1,000.000
Davek na hiše, oproščene državnega davka po čl. 32, točka 15 zakona o neposrednih davkih		1,600.000
Trošarina na premog		2,000.000
Trošarina na električno energijo		1,500.000
Trošarina na bencin		3,000.000
Trošarina na pnevmatiko		1,000.555
Trošarina na brezalkoholne umetne pijače		1,000.000
Trošarina na alkoholne pijače		37,000.000
35%-na banovinska doklada k vsem državnim neposrednim davkom		28,000.000
Prispevek avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo javnih cest		4,000.000

Odkup osebnega dela na banovinskih cestah	Din	6,000.000
Razni dohodki.		
Obresti naložene glavnice	Din	200.000
Dohodki od kazni v prid banovinski blagajni		150.000
Prispevki interesentov agrarnih operacij		60.000
Prispevki interesentov za urejanje hudournikov		180.000
Nepobrane terjatve iz prejšnjih let		1,000.000
Dohodki najemnin		260.000
Nakazilo trošarine, pobrane v letu 1929/1930		7,000.000
Razni neimenovani dohodki		350.000

Zlaganje občin.

Temelj vsake javne uprave je občina. Občina je v javni upravi to, kar je v živem telesu celica — to je osnovni organizem, iz katerega je sestavljeno celo telo. Če so te osnovne prvine — celice — dobre in zdrave in če imajo dovolj svobode, da se razvijajo po svoji naravi, tam je tudi država zdrava in močna.

Naloge, ki jih mora izpolnjevati občina v modernem življenju, so zelo mnogovrstne. Občinska uprava mora skrbeti za dobra občinska pota, mora skrbeti za šolanje otrok občanov, mora skrbeti za uboge in za bolne občane. Občina ima torej zelo obširen gospodarski, kulturni in socialni delokrog. Temu delokrogu se pridružuje še skrb za javno varnost in skrb za varnost imetja občanov in pa skrb, da se razne naredbe nižjih državnih upravnih organov točno izpolnjujejo. Dela je torej v občini več kot dovolj.

Jasno pa je, da vsega tega ogromnega dela ne more vršiti v polni meri vsaka občina, ampak samo taka občina, kjer je dovolj ljudi, in to primeroma premožnih ljudi, ki ta bremena lahko tudi nosijo. Pri nas pa imamo še silno mnogo občin, ki so za povoljno reševanje modernih občinskih nalog veliko premajhne in katerih občani so prerrevni. Zato pa se je pokazala nujna potreba, da se to neugodno stanje popravi na ta način, da se več manjših občin združi v eno večjo, ki bo lažje reševala dane ji naloge kakor pa majhne občine, ki tako rekoč ne morejo ne živeti ne umreti.

Današnje občinske meje so določali v dobi, ko še ni bilo železnice in še manj avtomobilov, ampak so morali ljudje hoditi še peš iz kraja v kraj in to po zelo slabih potih. In takrat, ko so določali današnje občinske meje, tudi še niso občine poznale takih nalog in takih bremen, kakor jih nalaga občinam današnja moderna zakonodaja. Takrat še ni bilo nobenih (ali pa prav malo) ljudskih šol, ni bilo bolnišnic na deželi in tudi ne sirotišnic in domov za onemogle občane — in vse to je bilo merodajno, da so napravili mnogo majhnih občin, da so ljudem prihranili čim več časa, ki bi ga bili sicer potrebovali za hojo v daljne vasi ali kraje, kjer je »vladal« gospod župan.

Življenje pa gre svojo pot in se vedno razvija in zato pa to, kar je bilo dobro pred 100 ali še več leti, danes ne velja in ne drži več. Dandanes imamo kolikor toliko dobra in varna pota in zato ne moremo več govoriti o potratu časa, če gremo še enkrat tako daleč do župana kakor naši predniki, kajti mi »hodimo« oziroma se vozimo po dobrih potih dosti hitreje kakor so hodili nekdanj. Današnje moderne naloge pa, ki so naložene občinam, kar kričijo po združitvi malih občin v večje.

Poglejmo si le skrb za onemogle občane. Kaj naj stori zanje siromašna občina s par sto siromašnimi občani? Toliko kot nič! Ali naj taki siromaki zidajo lastno občinsko ubožnico, ko si popravljajo komaj še svoje strehe? Ali naj jim dajejo toliko podpore v denarju,

da bodo lahko mirno, čeprav skromno, živeli? Nič od vsega tega ne vidimo — vsaj pravi pogovor, da kjer ni, tudi vojska ne vzame!

Pa tudi, če bi res mogla vsaka mala občina zgraditi svojo lastno ubožnico, kakšen bi bil uspeh? Prav gotovo silno klavern! Mi bi imeli pač veliko število skromnih hišic, nikjer pa ne bi imeli tega, kar zahteva moderna skrb za ubožce. Tako gospodarstvo bi bilo torej zelo negospodarsko v primeru z dobrotami in ugodnostmi, ki bi jih dajala velika in dobro urejena moderna ubožnica — takšno pa lahko zgradi le več občin skupaj, oziroma ena sama velika občina, ki bi lahko tako posloplje tudi sezidala in vzdrževala, ne da bi posameznika težilo preveliko breme.

To je en sam primer, ki dokazuje potrebo velikih občin in kar smo rekli glede ubožnic, velja tudi za šole in za ostale občinske ustanove.

Rekli pa bodo nekateri, da bi take velike občine bile za marsikoga le zelo nerodne, ker bi morali hoditi ljudje iz bolj oddaljenih krajev vendarle za »vsako figo« predaleč. Res je to, če bi ljudje res morali hoditi »za vsako figo« na županstvo. Ta stvar pa se da urediti tako, da se določi za take kraje ta ali oni občinski odbornik, ki opravlja manj važne, a za kmete vendarle potrebne posle v imenu župana oziroma občine. Ali je kakšna posebna težava v tem, če podpiše n. pr. kak živinski potni list namesto župana kakšen odbornik, ki dobi za to potrebno pooblastilo in pravice?

Reforma naših občin je torej skrajno potrebna, ker jo zahteva moderna doba in mi bomo zaradi tega temu vprašanju posvečali vso našo pozornost in o njem napisali še marsikaj.

Najbolje kupite

nogavice, damske in moške rokavice, damsko in moško perilo Bengerjevo, puloverje, telovnike (vestje) žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezanine, gumbe, DMC prejice, ročne torbice, aktovke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine le pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Za kratek čas

Francoski pisatelj Eugen Scribe je prejel nekega dne pismo od nekega častilakomnega milijonarja, kjer ga ta prosi, naj mu Scribe dovoli, da bi še on smel kaj napisati, kar bi Scribe vpeljal v kakšno svoje novo delo, češ »to ne bo naša škoda«.

Scribe (reci Scrib) pa je milijonarju odgovoril: »Ali ste že kedaj videli, da bi osel in konj skupaj orala?«

Milijonar pa je odgovoril: »Zakaj pa primerjate mene s konjem?«

Po svetu

Od konference do konference.

Svetovna agrarna konferenca v Rimu je končana. Konferenca je trajala cel teden, udeležilo pa se je 27 evropskih in 21 izvenevropskih držav; tudi sovjetska Rusija je bila na konferenci zastopana.

Kakor poročajo uradno s strani konference same, je rezultat rimske agrarne konference ta, da so sklenili zastopniki vseh držav predlagati svojim vladam, naj se sestane že 18. maja t. l. nova agrarna konferenca v Londonu, ki naj sklepa o razdelitvi bodoče letošnje žetve in pa o uporabi preostankov lanske letine.

Dalje je sklenila konferenca v Rimu, predlagati vsem vladam, naj skrbijo za to, da se bo konzum (letošnje) moke in žita čim bolj dvignil. Na predlog pa, naj se omeji površina obdelane zemlje, kar bi imelo za posledico znižanje žitne produkcije, konferenca ni pristala z utemeljitvijo, da je taka omejitev stvar privatnih lastnikov zemlje samih.

Organizirati je treba dalje vso trgovino z žitom. To trgovino pa naj bi poskusili organizirati kmetje sami (po svojih združenjih). Države pa naj bi organizirale dejanje dolgoročnih kreditov za kmete.

To so najvažnejši sklepi agrarne konference v Rimu. Iz teh sklepov se vidi, da konferenca le ni potekla brez vsakega uspeha, kajti že nadaljevanje konference v Londonu je nekak uspeh, čeprav skromen in majhen. To kaže, da le niso hoteli v srcih obupanih kmetov uničiti vsakega upanja na boljše čase, ampak da bodo vendarle tako dolgo iskali kakšno rešitev tega težavnega vprašanja, da jo bodo našli.

V čem obstoji prav za prav agrarna kriza, to smo tudi že mi večkrat ugotovili: na eni strani agrarna produkcija žita, na drugi pa napetost med cenami kmečkih in industrijskih produktov. Današnje »zalogo« žita na svetu cenijo vsako leto povprečno na 630 milijonov (amerikanskih) mernikov, še pred petimi leti pa so jo cenili le 140 milijonov — torej je jasno, da mora ta silna nadprodukcija priti do izraza tudi v cenah. Samo Kanada je svojo produkcijo dvignila od l. 1911. najprej za 150%, Avstralija pa je pridelala l. 1930. 250 mernikov, l. 1925. pa še samo 115. Rusija je svoj žitni pridelek počel tvorila, in ker se v Rusiji uporaba poljedelskih strojev vedno bolj širi, se bo produkcija žita v Rusiji lahko še podesetorila. Na drugi strani pa vidimo, da kupna moč onih, ki morajo žito kupovati, stalno pada, ker so zaslužki vedno manjši, brezposelnost pa vedno večja.

Mednarodni kmetijski kongres.

XV. mednarodni poljedelski kongres v Pragi se bo, kakor je bilo že svoječasno objavljeno, vršil v dneh od 5. do 8. junija 1931 pod protektoratom prezidenta T. G. Masaryka.

Za ta kongres se pojavlja veliko zanimanje, kar se da sklepati iz števila vposlanih referatov odličnih strokovnjakov raznih držav. Obisk Prage bo zlasti vsled železniških popustov omogočen. Doslej so sledeče države dovolile 35—50% popusta: Belgija, Danska, Francija, Bulgarija, Holandska, Estonka, Italija, Jugoslavija, Litavska, Madžarska, Nemčija, Norveška, Portugalska, Španija, Avstrija, Turčija, Alžir in Češkoslovaška.

Med drugimi so osebno udeležbo obljubili mnogi odlični poljedelski strokovnjaki, zastopniki vlad sosednih držav, delegati mednarodnega agrarnega instituta in mednarodnega urada dela v Genévi. Po končanem kongresu se bodo gosti udeležili ekskurzij, ki so razdeljene sledeče:

1. Na 6 enodnevni ekskurziji v različne kraje v bližini Prage, tako, da se vsakokrat zvečer vrnejo v Prago.

2. Na 4 šestdnevne ekskurzije, ki se odpeljejo iz Prage v najpomembnejše kraje države. Ogledali si bodo poljedelske obrate, industrije in zadrage.

3. Na 1 štirinajstdnevno celodržavno ekskurzijo, ki si bo ogledala vse dežele republike in njene naprave.

Udeležba na kongresu bo organizirana potom posebnih propagandnih komitetov, izmed kojih eden je bil ustanovljen tudi v Jugoslaviji.

Dopisi

Sv. Bolfenk pri Središču. V prejšnjem tednu je bil zaključen za naše kraje velepomemben higijenski tečaj, katerega je z velikim uspehom vodila zaščitna sestra g. Mara Božičeva. Voditeljica si je namah pridobila simpatije vsega našega ženstva. Na tečaju smo pogrešali nekatere, katerim bi tečaj bil jako koristen. Na velikonočni pondeljek po večer-
nicah priredi tukajšnje bralno društvo »Lipa« nabožno Tolstojevu igro »Kjer ljubezen, tam Bog« in tudi nekaj šaljivih prizorov. Pokažimo vendar že enkrat, da smo resnično vsi zamenjali naše razne prejšnje strankarske vloge in strnimo se v eno vrsto na naši kmetijski podlagi in se v čim večjem številu udeležimo te predstave; delujmo za naprej le z združenimi močmi in v največji slogi pod jugoslovansko idejo. In kmalu bomo videli, da ne bo zlepa sile, ki bi se upala katerikoli naši upravičeni zahtevi zoperstavljal. — Gotovo pa bi ne bilo nič napačnega, če bi se tudi pri nas pričelo s kako akcijo za postavitve vsaj skromnega spomenika našim v svetovni vojni padlim žrtvam, katerih je za tako malo vasico (župnijo) res skoraj neverjetno veliko število. V splošnem je znano, da je precejšnje število žrtev od neinteligence iz tega kraja padlo v prostovoljni legiji, a od naše takratne inteligence je vstal samo g. Joško Kolarič, današnji rez. kapetan in pos. v Jastrebcih, kateri je bil neumorni sejalec narodne zavesti tega kraja poleg blagopokojnega tukajšnjega nadučitelja Planca, ki je vzbudil tudi v meni toliko narodno zavest, da sem v avstrijskih okopih prigovarjal tovarišem, da se prav sedaj rešuje ves slovanski živeli izpod germanizma in da je vsakemu le količkaj zavednemu Slovanu največja dolžnost, da strelja v zrak, vsak pa naj porabi priložnost, da gre čez fronto v dobrovoljske vrste. Tudi po preobratu smo bili Boljfenčani prvi jugoslovanski prostovoljci na naših severnih mejah, zato se s takim skromnim spomenikom niti oddaleč ne bomo oddolžili našim junaškim žrtvam. Slava jim.

I. V.

Vitanje. Dne 2. aprila ponoči je požar uničil tukajšnjo žago veleposestva »Fužine«. Škoda je milijonska. Nesreča pomeni posebno za delavstvo težak udarec, ker ne bodo imeli zaslužka. Na žago so hodili delati iz Nove cerkve, Vitanja, Frankolovega in celo iz Dobrne in sicer povečini kmečki sinovi. Kje bo sedaj zaslužek? Zato pa vsi željno pričakujemo, da bi se pričelo že enkrat z zgradbo ceste Frankolovo—Dobrna, kjer bi brezposelni dobili delo. — Delavec z žage.

Št. Peter pri Novem mestu. Ni dolgo, kar sem Vam poročal o požaru Gorenčeve domačije, pa Vam moram danes zopet javiti žalostno novico, da je neki brezvestnejš nesrečnemu pogorelcu spustil iz soda okoli 16 hl vina, ki je iztekel po tleh. — Žena Pepca Teropšič iz Černic je v 13 mesecih porodila dvakrat dvojčke. Prvič dva krepka dečka, drugič pa dve punčki. Vsi štirje otroci so zdravi.

Lepa dežela Jugoslavija ...

s svojimi veličastnimi samostani ... s svojimi krasnimi portali ... in bisernimi zobmi svojih prebivalcev!

Vedno znova učinkujejo krasote te posebne dežele s svojimi vabljivimi čari, in vedno znova občudujejo vsi blesteče bele zobé njenih prebivalcev. Stotisoče Jugoslovancev neguje zobé s Sargovim Kalodontom. Sveža in bujna pena te zobne kreme daje zobem biserni sijaj, a ustam zdravje in čistoto.

SARGOV

KALODONT

ohranjuje zdravje in lepoto zob.

Zverinski zločin nad celo družino.

Na Veliko soboto se je dogodil v bližini Maribora zločin, kakršnih po svoji grozoti le malo poznamo.

Med občino Kamnico in Selnico ob Dravi nad Mariborom leži mala raztresena občina Jelovca. Na samotnem kraju leži kmetija Alojzija Dobaja. Bolj majhna kmetija je to in meri okoli 9 oralov površine. Pridna in skrbna Dobajeva družina pa je znala iz te majhne kmetije toliko prigospodariti, da so dobro živeli in si tudi nekaj prihranili. Pri hiši so bivali poleg gospodarja še njegova 70-letna sestra Kunigunda, 30-letna hči Alojzija, 25-letna hči Terezija, sin Ivan in 6-letni rejčček Rajko Gosar. Družina se je med seboj dobro razumela in srečno živela.

Na Veliko soboto zvečer so v miru po večerjali, odmolili in šli v zadovoljstvu počivat. Vsi razen Ivana, so spali v hiši, sin pa je imel posteljo v hlevu. Že okrog polnoči se je Ivan prebudil in hotel iti streljat z možnarji. Napravil se je in odhitel v hišo. Ko je prišel do vežnih vrat, je opazil neko temno senco, ki je hušnila izza ogle. Nekoliko vznemirjen je stopil najprej v očetovo spalnico. Na postelji je ležal Dobajev oče s preklano glavo že mrtev in hladen. Ivan je od groze zakričal in skočil v sobo, kjer so spali njegova teta, sestra in rejčček, in zakričal: »Oče

so ubiti!« Toda tu je našel še strašnejšo sliko. Na tleh je ležala sestra Terezija z razbito glavo in odsekanimi prsti na roki, ostale ženske in rejčček pa so ležali v posteljah s preklanimi glavami — mrtvi. Pet žrtev je ležalo v mlakah krvi, pet nedolžnih žrtev podivjane zverine.

Sin Ivan je v grozi in strahu zbežal k sosedu in ga prosil pomoči, nato pa v Selnico k orožnikom. Ti so še ponoči prihiteli k Dobajevim, pregledat položaj, napravili prvi zapisnik in nato brzojavno obvestili orožniško poveljstvo in policijsko predstojništvo v Mariboru.

Strašnega zločina je bil takoj osumljen 26-letni Rudolf Mohorko, katerega oblasti že dolgo zasledujejo radi nekaterih drugih zločinov. Upati je, da to pot ne bo ušel roki pravice.

Morilec Dobajeve družine prijet.

V Slivnici pri Hočah so orožniki aretirali Rudolfa Mohorka, ki je zločin priznal.

V nedeljo okrog 20. je patrolja mariborske žandarmerije pod vodstvom kapetana Alije Djemidžića izsledila morilca Dobajeve rodbine. Morilec je brezposelni postopač Rudolf Mohorko. Aretirali so ga na cesti v bližini Slivnice pri Hočah. Mohorko je dejanje takoj priznal. Odvedli so ga v Maribor, kjer ga sedaj zaslišujejo.

Novice

Nov minister vojne in mornarice. Z ukazom Nj. Vel. kralja je sprejeta ostavka, ki jo je dal minister za vojsko in mornarico armijski general Stevan Hadžić, ki je stavljen na razpoložanje. Za ministra za vojsko in dosedanji predstojnik policije v Mariboru g. kralja armij. general Dragomir J. Stojanović.

Visoko odlikovanje. Z redom Jugoslovanske krone II. razreda je bil odlikovan ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušić, z istim redom III. razreda pa pomočnik bana g. dr. Otmar Pirkmajer.

Nov komisar agrarne operacije. Dosedanji agrarni komisar g. Oton Detela je 31. marca predal posle agrarskih operacij novemu komisarju g. dr. Miroslavu Lukanu.

Novi upravnik ljubljanske policije. Za upravnika policije v Ljubljani je imenovan dosedanji predstojnik policije v Mariboru g. Vekoslav Kerševan. Dosedanji upravnik policije v Ljubljani dr. Alojz Guštin je postavljen za banskega inšpektorja.

Sestanek agrarnih interesentov se vrši v nedeljo 12. aprila v Sanki vasi pri Kočevju in sicer ob 2. popoldne v gostilni Uran. Na sestanku bo predaval geom. Milan Mravlje.

Pariški poslanik g. dr. Spalajković je prispel pretekli teden v Beograd, kjer je ostal preko praznikov.

Praški župan dr. Baxa se je mudil čez velikonočne praznike na Sušaku.

Sprememba imena občine. Ministrski predsednik in notranji minister je z naredbo spremenil naziv občine Murski vrh—Zasadi v ljutomerskem srezu Dravske banovine v Mursčak.

Otvoritev nove železniške proge. Pretekli terek je bila svečano otvorjena in izročena rednemu prometu normalnotirna železnica Prilep-Bitolj.

Janko Furlan:

Južna Srbija ali Makedonija.

Vse premalo poznamo one kraje svoje širše domovine, s katerimi smo se po vojni sklopili po naravnem in božjem zakonu. Premalo in često celo nič, dasi smo združeni že nad 12 let. Zato imamo o njih napačne pojme in naravno gotove predsodke. Celo izobraženci poznajo n. pr. Srbijo iz par fraz, bolj psovok, narekovanih od vsiljene nam duševnosti izza polpreteklega časa, in gledajo v ono stran z dokaj čudnimi in razcefranimi čustvi. Komu to koristi?

Vsi čutimo na lastni koži, kako čudno krivuljo so zavzele razmere in kako zelo se stopnjuje nagon skrbi za obstanek. Kam naj naše odvisne »prazne roke«, bilo to ročni ali duševni delavci?! Res pride na vsakega kmečkega človeka skoraj 1 in četrt ha poljedelskega sveta in nad ha gozda, a praktično (resnično) se kažejo dejanske razmere v taki luči, da je dom pretesen. Iz kmečkih sinov se porajajo delavci, ki si zaman skušajo ustvariti existenco v domovini, ki je že — nasičena. Da ne govorimo o našem inteligenčnem naraščanju, ki tudi nasiča dom in tvori precej težak problem zase!

In naši nesrečni brezdomci iz Primorja, ki so vsemu svetu napoti?! Polno je razlogov, ki usmerjajo pogled in pozornost v one kraje naše domovine, ki morejo vendarle nuditi možnost do kruha.

Zato posvečam te vrste prav Južni Srbiji ali Makedoniji, pred katero nas je tako — strah. Govorim v prvi vrsti kmečkim sinovom, torej s stališča kmečkega gospodarstva, in se

Velikonočna podpora invalidom. S sklepom ministra za socialno politiko in narodno zdravje je podeljena komisarju Osrednjega odbora vojnih invalidov vsota 500.000 Din, da jo razdeli kot podporo invalidom za velikonočne praznike. Od te vsote dobi Beograd 70 tisoč, Zagreb 40 tisoč, Karlovac 20 tisoč, Ljubljana 28 tisoč in Split 20 tisoč.

Tihotapei zlata so bili te dni aretirani v Novem Sadu. Tamošnja policija je aretirala dva sumljiva tujca, ki se nista hotela legitimirati. Odvedli so jih na stražnico, medtem pa odredili preiskavo na njunem stanovanju. Preiskava je dognala, da so aretirali dva nevarna tihotapca zlata v našo državo, katerega sta prodajala raznim zlatarjem. Večinoma gre za ukradene zlate predmete v Rumuniji, Bolgariji, Grčiji itd.

XI. ljubljanski velesejem se vrši letos od 30. maja do 8. junija.

Kmetijsko filmsko predavanje v Škotiji Lok se bo vršilo v Sokolskem domu v nedeljo, dne 12. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne. Priredi ga kmetijski referent iz Kranja v okviru škofjeloške kmetijske podružnice. Film obsega sedem dejanj in je izvanredno poučen in zanimiv, zlasti ker je bil sniman v naši državi. Vsi interesi, zlasti okoliški kmetovalci se vabijo k številni udeležbi. — Vstopnina prosta.

Zaplenba opija. Angleške carinske oblasti so te dni zaplenile v Kairu na nekem parniku, ki je prispel iz Turčije, ogromne količine opija, katerega so nameravali vtihotapiti v Egipt. Oblasti so zaplenile 10 ton opija, kar predstavlja največjo količino v zadnjih letih zaplenjenega mamila.

Čistost navaja k posnemanju. To je videti najbolj v šoli, kjer otroci zavidajo drugim lepo obleko! Dečja oblačila naj se perejo z Zlatorog milom, na ta način so otroci lahko vedno snažno oblečeni!

Hud mraz v Grčiji. Pretekli teden je zavaladal v Grčiji izredno oster mraz, kar je za milo podnebje v Grčiji nenavadno, posebno za ta čas. Več ljudi je v Grčiji zmrznilo.

dotaknem onih činiteljev, ki na njih to gospodarstvo sloni, to so: tla (zemlja), podnebje (klima), vodne in zdravstvene razmere, kmetijske kulture (rastline), možnosti vnovčenja pridelkov itd.

Pred vsem par besed za primerjavo Slovenije s to deželo:

Srbija se loči v Stato in Južno Srbijo ali Makedonijo in je nad petkrat večja (95.000 km²) od Slovenije, ki meri 16.000 km² (km² = 100 ha ali 173 oralov). Stara Srbija meri 50.000, Makedonija pa 45.000 km². Od 4.200.000 ljudi (4 milijoni dvestotisoč) cele Srbije odpade na Makedonijo nad 1 in pol milijona. Dočim je pri nas na km² skoraj 68 ljudi, jih je tamkaj okrog 33. Na poljedelski svet odpade pa šele okrog 25 ljudi (pri nas okrog 44), ker ena petina prebivalcev živi v mestih.

Pokrajina je gorata in dosežajo nekatere njene gore višino nad 2500 m. Doline (kotlinne) so ponekod, zlasti na zahodni strani zastražene od strmih hribov, drugod pa so vezane z manj ali bolj položnim gričevjem. Tako je malone povsod ob Vardarju, glavni reki Makedonije, ki zavije pri Skoplju, glavnem mestu Makedonije, v južno-vzhodno smer in se izliva pri Solunu v Egejsko morje. Enako položno gričevje oklepa Kumanovsko-preševsko kotlino, ki prične nad Kumanovem in se vleče do Skoplja. To sta zelo prostrani (mogoče kakih 1500 km²), rodovitni in mestoma zelo rodovitni kotlini kakor Tetovo, Tikveš (ob Črni reki), Djevdjelijaka in Strumiška kotlina ob Spodnjem Vardaru, Bitoljsko polje (1600 km²) in Metohija (proti Albaniji). Ta dežela je najbolj južno v naši državi in sega kot zagoda med države mejašice: Bolgarijo in Albanijo proti Grčiji.

Starokatoliška cerkev med Slovenci. Ljubljanski »Slovenec« se v zadnjih številkah precej obširno peča s starokatoliško cerkvijo v obče, posebno pa še starokatoliško cerkvijo v naši državi in prav pridno zasleduje razvoj starokatoliške cerkvene občine, ki se je nedavno ustanovila tudi v Ljubljani. O starokatoliški cerkvi se »Slovenec« izraža dokaj nepovoljno. Išče in navaja vzroke njenega postanka ter pride po navedbi števila pripadnikov starokatoliške cerkve po posameznih državah do zaključka, da je ta cerkev le maloštevilna sekta in odlomljena veja od drevesa sv. Cerkve, ki ji življenje pojema vedno bolj in bolj.

Izvoz našega krompirja v Avstrijo. Po sklepu avstrijske vlade je dovoljeno neovirano uvažanje našega krompirja v Avstrijo. Pošiljke pa morajo biti opremljene z zdravniškim certifikatom in izpričevalom o izvoru krompirja. — Naše poslanstvo v Pragi je obvestilo naše kmetijsko ministrstvo, da vlada češkoslovaške republike dovoljuje neoviran uvoz našega krompirja v Češkoslovaško republiko leta 1931. Pri uvozu našega krompirja na Češkoslovaško morajo naše oblasti priložiti certifikat o zdravju krompirja. Te certifikate izdajajo kmetijske kontrolne in vzorčne postaje v Topčideru, v Zagrebu, Ljubljani, Splitu in Mariboru.

Zalostno Veliko noč so praznovali letos rudarji Trboveljske premogokopne družbe. Mesto velikonočnega priboljška so prejeli zalostno vest, da bodo morali praznovati od 2. do 7. aprila brez zaslužka. K splošni bedi in siromaštvu, ki vlada med rudarji že več let, jim je TPD dodala letošnjo Veliko noč skoro obupen udarec.

V Ameriki bo kmalu konec gospodarske krize, tako prorokuje ameriški predsednik Hoover v okrožnici, ki jo je te dni naslovil na poslodajalce. V njej poziva, naj nikar ne znižujejo plač in mezd uradnikom in delavcem, ker bo gospodarske krize v dveh mesecih konec. Znižanje plač pa bi krizo še povečalo. V tem ima Hoover prav.

Hribine so v veliki meri iz zemljotvornih rudnin (apnenec, skriljavec, živec itd.), ki so stvorile kulturno zemljo. Na splošno prevladuje po holmih peskovito gričevje (n. pr. na Ovčem polju), v ravninah prihaja do izraza ilovica (glin) in ponekod apno. Proti spodnjemu Vardarju je umerjeno valovito gričevje pešeno-, apneno- ali glinasto-lapornato. Najboljša zemlja je v Spodnji vardarski kotlini (Tikveš, Djevdjelija, Strumica).

Zemlja je še precej deviška, kar ni nikakor čudo. Ondotni prebivalci, zlasti Turki, ki jih je največ na levem bregu Vardara (vseh okrog 150.000), so kulturno zelo zaostali in je njihova pridobitna zmoglost pičila. Kmetje niti ne poznajo n. pr. orala v našem smislu, temveč orjejo z drevesom, to je z leseno krivuljo, kakršno so rabili naši predniki prejšnje stoletje. Za njihove skromne potrebe je seveda to dovolj, zlasti še, ker tam »zemlja sama rodi«. Sicer pa je znana resnica, da sta Turek in delo dva protivna si pojma. Ta živelj se upira napredku in je docela udan zatoni kulturi. Osaja se z lenobo in mirom, kakor sploh orientalska (jutrovska) kri. Zato ne bo zmogel delj časa kljubovati neizprosnim zahtevam novega časa, ki hoče tekme zmogljivih, to je telesno in duševno jakih delavcev. Sicer pa je to ljudstvo, dasi živi popolno versko svobodo — ki mu je nad vse, ker je versko zagrizeno, nekam nestrpno in prav gotovo mu manjkajo gospodarji — agi in begi (nekaki naši graščaki), ki so se po vojni izselili v azijsko Turčijo. Drugi vzrok tiči v protivnosti napredku in še prej v veri. Že samo njih vera otežava možnost sožitja z nami. Zato pa Turki skušajo in se bodo prej ali slej tudi izselili.

(Konec prihodnjā)

VEČ PROSTEGA ČASA

imate, ako perete Vaše perilo po Schichtovi metodi. Tu imate jedva kaj opraviti: zvečer namočiti perilo v raztopini Ženske hvale, zjutraj ga izkuhati s Schichtovim terpentinovim milom.

TO JE CELO DELO PRI SCHICHTOVI METODI

Vihar je razrušil vojaško letališče. Na japonskem otoku Kiusiu je vihar skoro popolnoma porušil vojaško letališče. 4 vojaki so bili ubiti, 60 pa je bilo hudo ranjenih. 21 letal je bilo popolnoma razbitih, 36 hiš in lop na letališču pa podrtih. Škodo cenijo na 5 milijonov dolarjev.

Italijanski letalski manevri. Italijanski letalski minister Balbo pripravlja za mesec avgust t. l. velike letalske manevre, pri katerih bo sodelovalo 600 vojnih letal. Z manevri bo združena tudi preiskus organizacije proti letalski vojni. Manevre bo osebno vodil minister Balbo.

Strašna potresna katastrofa je zadela pretekli teden srednjeameriško državo Nicaragua. Glavno mesto Marague je silen potres popolnoma porušil, nakar je izbruhnil še požar, ki je strahovito delo dokončal. Na stotine trupel je pokopanih pod ruševinami. Koliko je smrtnih žrtev, niso še mogli ugotoviti. Okoli 30.000 ljudi je brez strehe pobegnilo v okolico, kjer tabore na prostem. Reševalna dela so zelo otežkočena zaradi požara in pomanjkanja pitne vode. Vsled tega je tudi velika nevarnost, da izbruhnejo tudi kužne bolezni med preostalim prebivalstvom. Mesto je tako razdejano, da ga ne bodo več pozidali nanovo. Prestolnica bo prenešana v drugo mesto.

Nesreča na morju. Na odprtem morju je zadela angleška ladja za letala »Glorious« v francoski parnik »Florido«. Poškodba na francoski ladji je bila tako močna, da se je v nekaj urah potopila. Ubitih je bilo 20 potnikov in mornarjev, drugih 500 potnikov se je rešilo na angleško ladjo.

Divjaštvo posurovelega sina. V slovaški vasi Višna Stedna je živel kmetijski delavec Popovič v hudem sporu s svojimi starši, ker mu niso hoteli izročiti posestva. Sina je podpihovala proti staršem posebno še njegova žena. Te dni je prišlo med sinom in starši do ponovnega prepira, med katerim je dobil oče smrtni sunek z nožem naravnost v srce, mater je pa vrgel tako močno ob tla, da ji je počila lobanja in mrtva obležala. Sin je pobegnil v hribe, sinaho so pa orožniki aretirali.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobitosti povzroči naravna »Franz-Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. — Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz-Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Velike povodnji so nastopile pretekli teden v Južni Franciji. Vsled neurja je prestopila reka Orgue bregove in poplavlila okolico. Železniški nastipi so bili na več krajih razdrti in jesenska setev na polju uničena.

»Velikonočni« otoki.

Velika noč ni znamenit dan samo v verskem življenju, ampak ima svoj pomen tudi v zgodovini zemljepisja. Na Veliko noč so namreč odkrili razne do tedaj še neznane dežele, ki so kot spomin na ta dan dobile po njem tudi svoja imena.

Taka dežela je n. pr. polotok Florida v Severni Ameriki. Danes je Florida del Zedinjenih držav. Ime »Florida« pa ne pomeni »cvetoče« dežele (od latinske besede flos = cvetlica), ampak pomeni »Velikonočna dežela«. To deželo so namreč odkrili Španci, po špansko pa pravijo Veliki noči »pascua del Florida«. Na Velikonoč l. 1512. ali l. 1513. (natanko se to ne da več dognati) je namreč nekdanji pomorščak Krištof Kolumba Ponce de Leon po imenu prvič stopil na floridska tla. Prej pa se je ta dežela (polotok) imenovala Bimini in o lepoti tega polotoka so že takrat krožile med ljudmi čudežne pripovedi, kar je tudi v Špancih vzbudilo željo, da bi našli to zagonetno krásno deželo. Najbolj pa je mikala ljudi pripoved, da teče na tem polotoku studenec, ki ljudi pomladije. To pripovedovanje sicer ni bilo resnično do besede, ampak samo v drugem pomenu. Ponce de Leon, ki je Florido odkril, je sicer pisal svojemu kralju, da je res tak studenec našel, in da se je šla njegova žena tudi res v ta studenec kopat in je dostavil, da se mu njegova žena sedaj zdi mnogo mlajša — toda pravi »studenec lepote in mladosti« so odkrili šele nekaj stoletij pozneje, ko so Amerikanci pregnali Špance iz severne Amerike in iz Floride naredili največje letovišče na svetu. Danes je polotok Florida res »Studenec zdravlja«, kajti na Florido se prihaja krepiti in zdraviti vsako leto na milijone ljudi, ker je tam vedno tako podnebje kakor pri nas meseca junija. Samo solnce, vedno zelene palme in vse v cvetju — to je Florida. So tam sicer kraji, kjer se lahko nastani le milijonar, še več krajev pa je takih, kjer ljudje ne živijo nič dražje kakor doma.

Zelo daleč od Evrope, v »Tihem Oceanu« pa leži »Velikonočni« otok. Tudi ta otok je podoben kar paradizu. Domačini imenujejo ta otok Rapanui. Otok je razmeroma majhen, saj meri le 118 kvadratnih kilometrov, na njem pa prebiva le še kakih 250 ljudi. Nekdaj pa je moralo živeti na tem otoku na desetisoče prebivalcev. Danes pa na tem otoku ni nobenega veselega življenja več, ampak samo pastirji čuvajo tu velike črede živine na račun neke velike družbe. Nekaj starčkov sicer še živi na tem otoku, ki vedo marsikaj povedati o nekdanji lepoti in ki znajo tudi še brati stara, v kamen vsekana skrivnostna znamenja, vendar pa tudi to domačinov ne more rešiti, da ne bi po malem izumrli.

Najlepši »velikonočni« otok pa je brez dvoma otok »Otaheiti« v Južnem morju, ki so ga Angleži tudi prvič zagledali o neki Veliki

noči. Ta otok so imenovali tudi »otok ljubezni«, tako je tam lepo. Danes imenujejo ta otok »Tahiti« in otok slovi še danes kot najlepši in kot najbolj zdrav otok v tropskih krajih. V novjšem času pa so zanesli Evropejci tudi tja svoje boje in razprtije in kakor je otok sam na sebi lep, tako so danes ljudje tamkaj srečni ali pa nesrečni kakor pri nas v Evropi.

Premeten »čarovnik«

»Čarovništvo« tudi pri nas ni neznana stvar in tudi pri nas se najde še dosti ljudi, ki verjamejo, da zna kakšen človek — navadno stara ženska, ki živi kje na samotni — drugemu človeku »narediti« ali »zacopati«. Za pametne ljudi so take »čarovnije« seveda bedarije, toda na svetu je že tako, da je število bedakov neskončno, kakor beremo v svetem pismu.

Na čarovnije pa verjamejo tudi drugod, in to v krajih, kjer človek tega ne bi sploh pričakoval. V Parizu n. pr. živi nad 10.000 žensk samo od prerokovanja iz kart! Da pa tudi drugačnih sleparjev, zlasti »prerokov«, ne manjka, dokazuje sledeča zgodba:

K nekemu »preroku«, ki si je pridejal indijsko ime »Osma Bedur« (da bi mu ljudje rajši verjeli) je prišel nekega dne bogati trgovec Comolin iz Lyona. Ta je hotel od »preroka« zvedeti, na kakšen način bi lahko najhitreje pomnožil svoje imetje.

»Prerok« si je položil na glavo srebrn obroč, potem pa je začel gledati zamaknjeno v ogledalo, ki je ležalo pred njim. Ko je bil nekaj časa »zamaknjen«, je pa rekel trgovcu: »Vidim majhen kraj. To je mesto Asnier. Tam stoji poleg cerkve hiša, pred hišo pa čaka na nas gospod Fichter. Temu izročite 50.000 frankov in ta vam bo povedal, kako boste zaslužili na borzi 2 milijona.«

Trgovec je res vbogal in se peljal v mesto Asnier. Vse je bilo tako, kakor je povedal prej in trgovec je res izročil gospodu Fichterju 50.000 frankov.

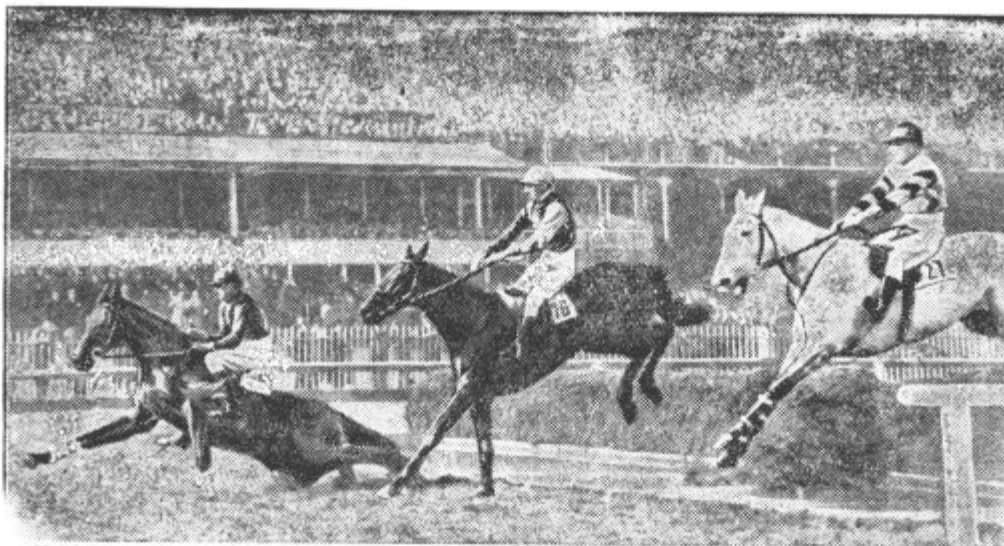
Težko pričakovanega nasveta in še težje pričakovanih 2 milijonov pa le ni bilo. Zato je trgovec končno tožil. Ali je s tožbo kaj opravil ali nič, tega ne vemo, vemo pa, da je na sodišču zvedel, da je »prerok« čisto navadno telefoniral svojemu pomagaču, naj počaka na bedastega trgovca, če bo res prišel, in naj mu pobere 50.000 frankov...

SEJMI:

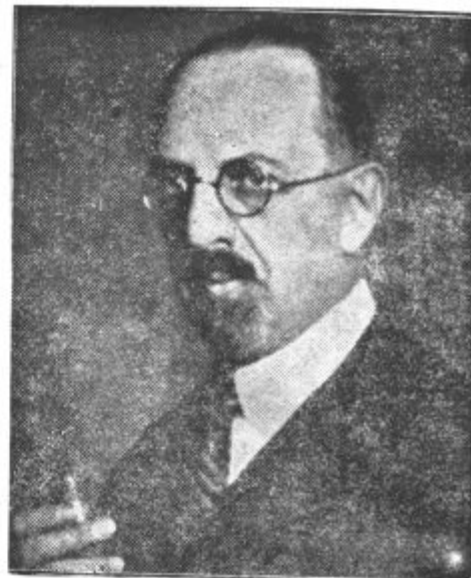
13. aprila: St. Jernej, Loka pri Žusmu, Sv. Lenart v Slov. goricah, Sv. Mohor, Rogatec, Vojnik.
14. aprila: Ljutomer.
15. aprila: Škocjan, Skarjučna, Borovnica, Osilnica, Sv. Peter pod Sv. gorami, Vransko.
16. aprila: Križevci.
17. aprila: Grahovo, Kapele.

Romunski ministrski predsednik Mironescu, kateri je 5. t. m. podal ostavko celokupne romunske vlade. Ostavka, na katere možnost v tem času ni nihče mislil, je bila sprejeta.

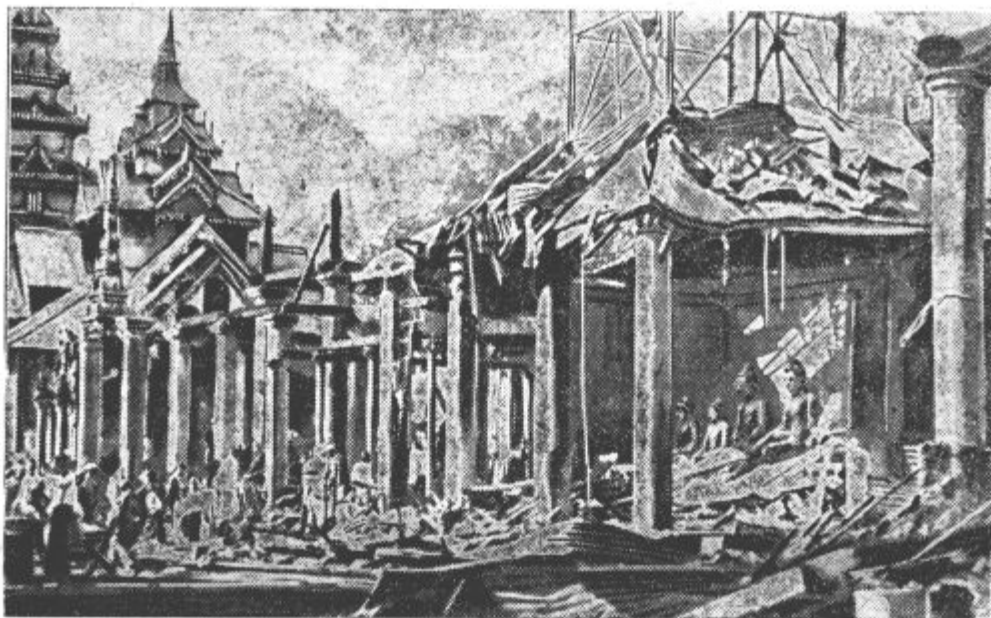
Najtežavnejša konjska dirka na svetu. — »Grand-National-Steeple-Chase«, ki so jo jezdili letos v Liverpoolu, se je izkazala kot najtežja konjska dirka proti oviram na svetu. Od 43 konj jih je doseglo svoj cilj le 12, vsi ostali so popadali.

Jugoslovanski finančni minister dr. Stanko Sverljuga.

Rudolf Bechyně, čehoslovaški minister za prehrano in namestnik ministrskega predsednika je praznoval 6. maja 50-letnico.

Požar indijskega svetišča v Rangun-u. — Znamenito indijsko svetišče v Rangun-u, ki je bilo zgrajeno l. 585. pred Kristusom, je nedavno skoro popolnoma pogorelo. Zgorele so tudi skoro vse dragocene umetnine v svetišču.

G. Larsena, najsposobnejši mlekarški strokovnjak na Danskem, ki marljivo podučava že desetletja mlade mlekarje ne samo domače temveč tudi iz drugih držav.

Nesreča obalnega stražniškega čolna. — Huda nevihta je vrgla v Bostonu v Ameriki na breg stražniški čoln »C. G. 171«. Obalna ladja »C. G. 190« je takoj prihitela na pomoč, toda vihar je tudi to ladjo vrgel na breg. Obe ladji so spravili le z veliko težavo zopet v morje.

Naročajte in širite KMETSKI LIST!

Star dunajski velikotedenski običaj. — Na Dunaju so nekdaj vsako leto slavili spomin na osvoboditev mesta od turškega obleganja leta 1683. na poseben način: Na veliki teden je jezdil v Karlo-Mustafu preoblečen človek v spremstvu dveh haremskih žen na oslu na dunajski hribčec Kalvarijo. Zadnjih 100 let tega običaja niso več ponavljali, letos pa so ga zopet obnovili.

Avstralski ministrski predsednik Lang. — Težka gospodarska kriza je Avstralijo zadela tako, da je ena izmed avstralskih zveznih držav (Novi južni Wales) ustavila s 1. aprilom izplačevanje obresti državnih zadolžnic. Ta sklep je izzval na Angleškem občo pozornost. Na sliki vidimo na desni strani avstralskega ministrskega predsednika.

Kako in kaj govori pes?

Dober in ubogljiv pes, ki ima svojega goskodarja rad, se nauči v daljšem ali krajšem času precej človeške govorice, seveda na svoj način. Dober pes si namreč vedno prizadeva uganiti pomen vseh onih gibov z ustnicami in kretenj z rokami, ki jih opazuje na človeku, zlasti na svojem gospodarju, in prav pogosto vidimo psa, kako nagiba svojo glavo sedaj na eno in zopet na drugo stran, da mu ne uide nobena gospodarjeva beseda.

Pes pa se ne omejuje le na to, kar »razume« s svojimi možgani, ampak tudi izvrstno opazuje. Pes je med živalmi najboljši opazovalec. Pes spozna že na gospodarjevih očeh, kaj gospodar misli, in ravno tako pozna pomen vsakega gospodarjevega migljaja, kakor da bi res vedel, da človek ne govori samo z glasom, ampak takorekoč s celim telesom. In če bi mi ljudje pse bolj opazovali, bi danes gotovo tudi dosti bolj poznali in razumeli pasji jezik, kakor ga pa razumemo. Mi se žalibog zadovoljujemo navadno s tem, da psa »dresiramo«, ne zmenimo se pa nič zato, da bi razumeli, da zna pes prav veselo, pa tudi prav trdo in hudo sovražno lajati.

»Pasjega jezika« tudi učenjaki še do danes niso odkrili. Tako daleč še nismo. Iz opazovanja pasjega življenja pa se da le na marsikaj sklepati.

Zelo verjetno je, da imajo za gotove stvari vse vrste psov torej skupen »jezik«. Enaka čustva namreč se izražajo na enak način. Veliki psi in mali psi »govore« sicer nekoliko različno, toda to so le »narečja« enega in istega »jezika«.

Na vesel način laja pes, če ga izpustiš na prosto ali pa če ga odvežeš z verige. Tudi takrat laja veselo, če se igra z drugimi psi. Ali pa če po dolgi odsotnosti zopet zagleda gospodarja; takrat laja toliko bolj, kolikor delj gospodarja ni videl. Najboljši spomin pa ima pes med svojim poldrugim in šestim letom. So pa tudi stari psi, ki imajo še vedno dober spomin.

S svojo živahnostjo prekaša pes vse druge živali. Pes je namreč čuvstvena žival. Kakor vidimo nekatere govornike, ki med svojimi govori hodijo gor in dol, zlasti takrat, če se razburjajo, tako tudi pes teka semtertja, kadar laja od veselja. Pes tudi skače na tišči predmet, ki vzbuja v njem veselje, in ga hoče objeti in oblizati. Veselje se dostikrat spremeni v neke vrste jok od veselja, kakor pri človeku; pes kar ne more priti k sebi, kakor pravimo. V vsem živalstvu menda ne vidimo tako iskrenih izrazov veselja kakor pri psu.

Z renčanjem pes grozi in svari. Pes tudi naglo raztogoti. Zato si je človek menda psa tudi pridružil. Če pes »hudo« laja (kadar je jezen ali če mu nekaj ni prav), laja bolj globoko, na bas. Jezno lajanje navadno v kratkem poneha, potem pa se zopet začne. Veliki psi izgledajo kar strašno, če ježno lajajo, mala ščeneta pa so smešna, ker samo malo lajajo, kakor da so silno korajžni, potem pa stisnejo rep med noge in zbeže. Podoben pojav opazujemo tudi pri divjakih: tudi ti najprej silno tulijo, če se jim bliža sovražnik, če se pa sovražnik ne prestraši, začno bežati oni.

Pes laja tudi v sanjah. To je pa le napol lajanje.

Z renčanjem pes grozi in svari. Pes začne renčati, predno začne »ježno« lajati. Renči pa pes včasih tudi med igranjem, da pokaže, da je vseeno še nevaren iz junak, čeprav se igra.

Cvili pa pes, kadar je v stiski. V evile nje da pes vso svojo »dušo«. Če pes cvili, pomeni to: Lačen sem — žejen sem — spu sti me itd.

Psi so pa tudi praznovorni in jako radi

vidijo strahove. Tak »stvor« je za psa polna luna. Pa tudi na razne figure, ki jih dela me gla, pes laja ali pa zategnjeno tuli. Takšno tuljenje pomeni strah, ali pa si hoče pes s tuljenjem delati korajžo. Tudi ljudje žvižgajo, če gredo skozi samotni gozd.

Gospodarstvo

Vprašanje vrtnarske šole.

Hvalevredne so pobude, da bi se dvignilo in tudi na manjših kmetijah ojačilo pridelovanje kvalitetne zelenjave, zlasti v okolici mest in letovišč; toda nikakor ne zadostuje, ako bi hoteli pospeševati naše vrtnarstvo le s tem, da ga nekoliko propagiramo na kmetijskih šolah in tečajih, da dajemo podpore za šolske vrtove itd. Treba je predvsem skrbeti tudi za napredek našega vrtnarskega obrta.

Naši vrtnarski vajenci se izučijo večinoma pri domačih mojstrih, kjer je priložnosti za obogatitev strokovnega obzorja vobče premalo. Redko komu se posreči, da najde kot vrtnarski delavec zaposlitev v tujini. Še manj je tistih, ki so v tujini obiskovali kakšno vrtnarsko šolo. Doma nimamo nobene vrtnarske šole in tudi ponk na obrtno-nadaljevalnih šolah se skoraj nič ne ozira na potrebe vrtnarskega stanu. Strokovne vrtnarske literature v domačem jeziku je pa pri nas še bore malo, tako da si tudi agilnejši samouk ne more dosti pomagati.

V takšnih razmerah se ni čuditi, da so naši vrtnarski obrtniki silno ogorčeni in ljubosumni na vsako konkurenco. Zato je n. pr. »Pokrajinska zadruga trgovskih vrtnarjev za Slovenijo« v Ljubljani že leta 1925 dosegla od ministrstva za trgovino in industrijo naredbo, ki proglašala vrtnarstvo, kolikor se bavi z gojenjem cvetlic in okrasnih rastlin v toplih lebah, rastlinjakih in drugih podobnih speci-

alnih napravah, kakor tudi s proizvajanjem cvetličnega semenja za prodajo, v območju ljubljanske in mariborske oblasti za rokodelski obrt. Slično zaščito svojega stanu bi radi dosegli tudi vrtnarji na Hrvaškem, ki so včlanjeni v Zadruzi umetnovrtnarskih obrtnikov v Zagrebu. Za sedaj obstojata v naši državi samo imenovani dve organizaciji obrtnih vrtnarjev, dočim v Dalmaciji, Bosni in Hercegovini, Srbiji in Vojvodini sploh še ni nobene vrtnarske organizacije.

Umestno je vprašanje: ali je res samo v strogem izvajanju naredbe, kakor so jo dosegli slovenski vrtnarji, najboljša zaščita proti konkurenci in najboljša jamstvo za napredek vrtnarskega obrta? Mislim, da nikakor ne. Najboljše zaščito in najboljši ugled bodo dosegli tudi naši obrtni vrtnarji s kvalificirano strokovno izobrazbo; nesposobno konkurenco je treba onemogočiti z inteligenčno in strokovno kvalifikacijo! Le tako se lahko strnejo privatni interesi obrtnih vrtnarjev, ki morajo od svojega obrta plačevati občuten davek, v mirnejše sožitje z gospodarskimi in socialnimi interesi drugih stanov. Vprašam tudi: ali je treba, da so naši obrtni vrtnarji še med seboj v tako neprijazni konkurenčni borbi in da s slepim posnemanjem drug drugemu odjedajo kruh? Ko se vendar nudi našim vrtnarjem še toliko ugodnih možnosti za dober zaslužek in je v interesu države, da se uvoz kolikor mogoče zmanjša, poveča pa izvoz! Ne drži ugovor, češ da je premajhni iniciativnosti in podjetnosti krivo le pomanjkanje kapitala. Krivo je marveč predvsem pomanjkanje širšega strokovnega razgleda in splošna neorijentiranost našega vrtnarstva! Konsum vrtnarskih produktov in vrtnarskega dela bi lahko pri nas še močno narastel, — toda vse to je največ odvisno od produktivnosti, kvalitete in sposobnosti vrtnarjev samih! Ne samo vrtnarskim obrtnikom, nego vsej državi bi prineslo smotreno pospeševanje našega vrtnarstva obilne koristi. Vprašanja vrtnarstva bi namreč morala biti v ozki in pomembni zvezi z gospodarsko, socialno, higiensko in kulturno politiko naše države.

Ustanovitev strokovne vrtnarske šole bi pomenila zelo važen čin za smotreno orien-

Detailna trgovina čevljev „Pri Pollaku“ Dunaška cesta 23

je dne 1. marca t. l. razglasila, da podeli odjemalcem za Veliko noč 400 nagrad. Vljudno se obveščajo cenjeni odjemalci, da so nagrajeni sledeči kuponi:

po 200.— Din številke:
3087, 3128, 3127, 3162, 3163, 3207, 3342, 3370, 4418, 4208, 3750, 3608, 3441, 3552, 3685, 3605, 3501, 3937, 3258, 3096, 3053, 3271, 3224, 4507, 3293, 4455, 4473, 3349, 3307, 4462, 3284, 4503, 3363, 4499, 3257, 3171, 4486, 3241, 4477, 4502, 4488, 3380, 4513, 3416, 4266, 3935, 4327, 3777, 3664, 4451.

po 100.— Din
4536, 4116, 4547, 4494, 4099, 4138, 4605, 4784, 4727, 4543, 3593, 3139, 3197, 3308, 3223, 3240, 3142, 2964, 4624, 4698, 3753, 3822, 3789, 3881, 3870, 3858, 3721, 3694, 3539, 4453, 4481, 4545, 4474, 3433, 4549, 3509, 4483, 3457, 3422, 4527, 3466, 4570, 4572, 3410, 3344, 3389, 3393, 4509, 4461, 3410.

po 50.— Din
4524, 4114, 4491, 4186, 3672, 3581, 3481, 3837, 3909, 4476, 4307, 3096, 3199, 3108, 3335, 3091, 3221, 3377, 3407, 3419, 3683, 3444, 3678, 4074, 3700, 3658, 3560, 3702, 3640, 4303, 4272, 3861, 3912, 3786, 3761, 3638, 4248, 3765, 4602, 4639, 4769, 4702, 4594, 4765, 4506, 4787, 4595, 4754, 4601, 4597, 3489, 4533, 4497, 4485, 4526, 4585, 4538, 4478, 4531, 4541, 4542, 4471, 4468, 4748, 4744, 4628, 4720, 4625, 4715, 4646, 4711, 4724, 4642, 4781, 4621, 4664, 4732, 4778, 4617, 4738, 4633, 4774, 4630, 4708, 4681, 4705, 4600, 4677, 4613, 4728, 4585, 4657, 4511, 4519, 4689, 4790, 4523, 4687, 4739, 4609.

Zeleni kuponi reparature:

po 10.— Din
2882, 2964, 2921, 2952, 3276, 3007, 3085, 3273, 3340, 3121, 3329, 3016, 2957, 3027, 2919, 3103, 3009, 2958, 3272, 3322, 3193, 3315, 3046, 2893, 3303, 3205, 3194, 2343, 2231, 3013, 2882, 4328, 3008, 4326, 3178, 3156, 3024, 2961, 4320, 3134, 2687, 4315, 3115, 4310, 2959, 3177, 2953, 3040, 3300, 2987, 2754, 4310, 3297, 2995, 2954, 2975, 2918, 3291, 2980, 2936, 3286, 2956, 3280, 5427, 4521, 4533, 4587, zatem od 4550 do 4680, 3340, 3329, 3322, 3315, 3303, 4343, 4338, 4326, 4304, 4315, 4320, 3300, 3297, 3291, zatem od št. 4550 do 4665.

Nagrade se dele dne 8. aprila popoldne v »štetilni prodaji« od 1/2 2. do 6. ure zvečer, proti predložitvi omenjenih kuponov.

Na pismeno dostavljene kupone se odpošlje denar po pošti.

Vodstvo se cenjenim odjemalcem nadalje vdano priporoča!

tacijo in povzdigo našega vrtnarstva. Kje bomo dobili svojo prvo vrtnarsko šolo s programom, ki bo resnično aktualen za naše razmere?

Pred leti je ravnateljstvo zdravilišča v Rogaški Slatini sprožilo simpatično idejo, da bi se na njegovem posestvu osnovala vrtnarska šola, oziroma prirejali vrtnarski tečaji. Za Rogaško Slatino bi bila primerna učna doba z dvema zimskima semestroma. Tudi o Mariboru se je govorilo — in lahko bi pri nas vrtnarsko šolo že imeli, če bi se ne pojavljali ugovori, ki kažejo samo to, da pri nas razmere in razvojne možnosti svojega lastnega vrtnarstva še zelo malo poznamo!

Videti je, da nas bodo morda v bližnjem času prehiteli v Zagrebu. Za Zagreb bi se prilegla vrtnarska šola z dvoletno učno dobo. Vanjo bi se sprejemali gojenci, ki so dovršili vajeniško prakso, torej mladeniči od 17 let dalje. Za starejše obrtnike bi se prirejali posebni tečaji. Seveda bi se na takšni šoli lahko vršili specialni in sezonski tečaji tudi za druge interesente, za učitelje na obrtno-nadaljevalnih šolah, za ljubitelje vrtov i. dr. Šoli bi se moralo prideliti predvsem tudi praktično poskusništvo iz raznih panog vrtnarstva.

Vso pozornost je treba posvetiti ureditvi

vprašanja, kako naj dobe vajenci že v svoji praktični učni dobi vsaj nekoliko strokovnega pouka tudi na obrtno nadaljevalnih šolah. Doslej mora vrtnarski naraščaj na obrtno nadaljevalnih šolah posedati skupaj s peki, mizarji, frizerji itd., a o vrtnarstvu čuje pri tem pouku komaj kakšno besedo. Banska uprava Savske banovine je kot prva v naši državi priredila letos za obrtni naraščaj v Zagrebu trimesečni vrtnarski tečaj; obisk tega tečaja dokazuje, kako se vrtnarski obrtniki vendarle že sami zavedajo, kaj jim je danes najbolj potrebno.

Pospeševanje vrtnarstva in torej tudi strokovni pouk vrtnarskih obrtnikov naj pripada kmetijskemu resoru. Ako se bodo pri nas v dogledni dobi ustanovile kmetijske zbornice, je nujno želeli, da bodo v njih zastopani tudi specialni interesi naših vrtnarjev.

Danes, ko je zavlada v naši državi živa volja, da se s smotrenim, marljivim delom in z agilnostjo narodnega zanosa pojača materialna produkcija ter dvigne kulturni nivo vseh ljudskih slojev, je posebno važno, da se harmonično in primerno razvijajo vse gospodarske in kulturne sile. Ne smemo zato prezreti ali podcenjevati tudi zanemarnjenega vrtnarstva.

Inž. C. Jeglič.

Franjo Pavlica, Škofja Loka:

Ljubljana in higijensko mleko.

V nekaterih ljubljanskih listih je izšel 19. p. m. članek propagandne oblike, ki sporoča, da se bodo Osrednje mlekarne v Ljubljani modernizirale in da dobijo celo stroj za bioriziranje mleka.

Vse priznanje mlekarne, ki hoče pokazati pravi napredek, saj to le poveča lahko konzum mleka. Dobro, dokler se gre samo za reklamo, ki pa mora biti vseobčja, ne samo enostranska. V Ljubljano privažajo mleko vse mogoče mlekarne in nikdo še ni ugotovil, katero mleko ene ali druge mlekarne je boljše. Gotovo pa je, da to mleko ni nevarno zdravju naše dece, dokler ga skrbne mamice še preveč prekuhavajo. Je torej nesmisel članka tam, kjer pravi, da so strokovnjaki ugotovili, da zbolijo za tuberkulozo do 50% dece vsled uživanja mleka. Taka opozorila ne spadajo v reklamo iz preje navedenih razlogov, ker ne veljajo za naše kraje. Sem mnenja, da okužba mleka po tuberkulozi ne prihaja toliko od krave kolikor pozneje od ljudi, ki z mlekom nepravilno ravna.

Priznavam pa dopisniku, da je nepravilno prekuhavati mleko na dosedanji način, ker z uničenjem škodljivih bakterij se uniči

tudi važne snovi, prihajajoče v poštev za prehrano dece.

Ima torej bioriziranje mleka veliko prednost pred prekuhavanjem, da celo pred visoko pasterizacijo, čeprav pred nizko ne, ker je nizka pasterizacija cenejša, v domačnosti izvedljiva in ohrani nezmenjeno mleko na hranilnih snoveh.

Biorizacija mleka ni kaj novega, danes poznamo v praksi že novejšo upravljanje mleka, vendar je za Ljubljano tudi to lep napredek.

V naprednih državah preskrbujejo deco s prirodnim higijeničnim mlekom, ki ne pasira strojev. Tudi Medvode, sem čital, da se hočejo prisposodobiti načinu pridobivanja dobrega higijenskega mleka.

Bile pa sedaj katerekoli mlekarne, vseh je dolžnost začeti proizvajati dobro mleko. Za to pa ne pomore stroj, ampak pričetek pri molži sami že v hlevu in tako dalje, dokler ga ne izročimo v roko konzumentu. Vrči, ki so sposobni za prevoz gnojnice, pa ne smejo v mlekarne, ker tudi dobro naravno mleko pokvari.

Pozdravljamo torej splošno higijeno pri vseh, ki bodo privažali mleko v Ljubljano.

Ruski načrti za industrijo.

Nedavno se je odpeljalo več uglednih nemških industrijcev v Rusijo na povabilo sovjetske vlade, da tam pregledajo razne industrijske naprave v Rusiji in da sklenejo nove dobave za Nemčijo, ki jih Rusija sama ne more izvršiti. Pravijo, da so napravili kupčijo v vrednosti 300 milijonov zlatih mark; za to vsoto bo dobavila Nemčija Rusiji industrijskega blaga, zlasti strojev.

Stroje potrebuje Rusija, da si čim prej z izdelovanjem svojih surovin doma pridobi dovolj denarja za plačevanje svojih obveznosti v inozemstvu.

Rusija se vsled prizadevanja sovjetske vlade silno naglo industrializira in postaja od evropske industrije vedno bolj neodvisna. Trpelo pa bo seveda še mnogo let, predno bo mogla ruska domača industrija zadostiti vsem domačim potrebam.

Kakšne načrte pa ima sovjetska vlada z

industrializacijo Rusije, se vidi iz podatkov, ki jih je objavil neki londonski list:

»Meseca oktobra bosta začela delati v vzhodni Rusiji dva največja plavža na svetu. V teh dveh plavžih bodo natopili na leto po 2 in pol milijona ton jekla, produkcija pa se bo dala zvišati na 4 milijone ton. Dva druga plavža, ki bosta tudi še letos začela delati, bosta natopila na leto vsak nad 1 milijon ton vitega jekla. Meseca marca bo začela delati velika kemična fabrika v Bereznikovem, kjer bodo napravili na leto po 300.000 ton umetnih gnojil. Meseca julija bo začela v Harkovu delati fabrika za traktorje in bo izdelala po 50.000 traktorjev na leto. Velika fabrika neke v Sibiriji pa bo izdelovala na leto po 15.000 kosilnic in mlatilnic in po 35.000 sejalnih in po 30.000 strojev za žetev. V Nižnem Novgorodu pa bodo meseca avgusta odprli fabriko za avtomobile. Tam bodo izdelali na leto po 140.000 tovornih avtomobilov.

Banovinska kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu sprejme s 15. majem 1931. 20 učencev v pripravljalni gospodarski tečaj. Ti učenci imajo dnevno po dve uri pouka v šoli, ostali čas pa uporabljajo pri vseh delih na šolskem posestvu, dobivajo vso oskrbo na zavodu brezplačno in so pod stalnim nadzorstvom kot redni učenci. Tečaj je priprava za vstop v redno šolo predvsem za one kmečke sinove, ki imajo slabo predizobrazbo iz osnovne šole. Iz tega razloga se opozarjajo vsi kmečki gospodarji, ki žele poslati svoje sinove v kmetijsko šolo na Grm, da v redno šolo, ki se prične v začetku novembra 1931., ne bo sprejet noben prosilec, ki ni dovršil z dobrim uspehom vsaj štiri razrede osnovne šole, če ni prej obiskoval pripravljalnega tečaja. Učenci pripravljalnega tečaja imajo po dovršenem tečaju prednost pri sprejemu v redno šolo v šolskem letu 1931-32 pred vsemi drugimi prosilci in sicer na brezplačno mesto v celoletni in zimski šoli. Pogoji sprejema v tečaj so: 1. starost ne manj kot 16 in ne več kot 19 let, 2. dovršena osnovna šola (četudi le enorazredna), 3. telesna in duševna sposobnost. Prošnjam, kolkovanim s 5 in 20 Din, je priložiti krstni list, domovnico in zadnje šolsko izpričevalo ter jih poslati najpozneje do 20. aprila 1931 ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu. — O sprejemu se obveste prosilci pravočasno pismeno. Vsa še potrebna pojasnila daje ravnateljstvo.

Zaključek prvega šolskega leta kmetijsko-nadaljevalne šole na Prevaljah. Dne 25. t. m. ob 9. uri dopoldne se je vršila zaključna slavnost kmetijsko-nadaljevalne šole na Prevaljah. Pri otvoritvi je bilo navzočih mnogo kmetovalcev, da se osebno prepričajo, česa so se njih sinovi naučili. Kot zastopnik kr. banške uprave v Ljubljani je bil navzoč g. referent profesor Grošel, sresko načelstvo je zastopal kmetijski referent g. Zdolšek, županstvo pa g. župan Lahovnik. Navzoči pa so bili tudi zastopniki raznih kmetijskih organizacij in domač pevski zbor. Zaključno slavnost je otvoril vodja kmetijsko-nadaljevalne šole, neumen delavec za povzdigo kmetijstva, šolski upravitelj g. Doberšek, ki je v poljudnih besedah jedrnat orisal pomen kmetijsko-nadaljevalnih šol za kmetске sinove. Radi skromnih sredstev se je obdarilo samo enega fanta, ki ni nikoli izostal od pouka. Nato so se razdelila še spričevala vsem fantom. Zaključne besede voditelja in narodno petje so zaključili slavnost, o kateri so se vsi kmetje pohvalno izrazili in se navdušeni razšli na svoje domove.

Živinorejsko združništvo v Kranjskem okraju. V občini Kovor pri Trziču na Gorenjskem se je te dni ustanovila živinorejska selekcijska zadruga. Propagandno pripravljalo delo kmetijskega referenta iz Kranja je imelo tudi v tem precej zamotanem slučaju vendarle uspeh. Rodovna komisija nove zadruge bo pričela že v kratkem z odbiranjem plemenske živine za vpis v rodovno knjigo. S to ustanovitvijo pridobi »Zveza živinorejskih selekcijskih zadrug za pincgavsko govedo« v Kranju svojo šestnajsto članico-zadrugo. Kakor se sliši, se bo kmalu uresničila tudi namestitve kontrolnega asistenta pri omenjeni zvezi. Pričakujemo le še enako združno združitev živinorejcev v Poljanah nad Škofjo Loko in v Sorici, nakar bo kranjski srez dobesedno omrežen s selekcijskimi zadrugami za pincgavsko govedo.

Enodnevni tečaj o spomladanskem cepljenju vinske trte in najvažnejše o trsnicarstvu se vrši v ponedeljek dne 13. aprila t. l. na ban. vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja od 8.—12. in od 14.—18. ure.

Vsak zaveden kmet je naročnik KMETIJSKE MATICE.

Vabilo

na

IX. REDNI OBČNI ZBOR „EKONOMA“

osrednje gospodarske zadruge v Ljubljani, r. z. z. o. z.,
ki se vrši

dne 22. aprila 1931 ob 11. uri dopoldne v za-
družnih prostorih, Kolodvorska ulica št. 7.

DNEVNI RED:

- 1.) Poročilo načelstva.
- 2.) Poročilo nadzorstva.
- 3.) Odobritev računskega zaključka za l. 1930.
- 4.) Razdelitev čistega dobička.
- 5.) Eventuelni predlogi.

Načelstvo.

Ako občni zbor ob določeni uri ne bo sklepčen, se bo vršil
pol ure pozneje drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki bo
sklepal ne glede na število prisotnih članov.

Člani lahko pregledajo računski zaključek 8 dni pred občnim
zborom.

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem
hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„Jugrad“

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga
r. z. z. o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ul. 35/I.

Krajevno zastopstvo: Maribor, Aleksandrova 48

Pravila proti plačilu Din 5.— v znamkah. Za odgovor
prosimo znamko. / Uradne ure od 8—12 in od 14—18.

EKONOM

Osrednja gospodarska zadruga v
Ljubljani Kolodvorska ulica šte. 7.

Nudi po najnižjih cenah vse
vrste deželnih pridelkov, naj-
finejšo banaško in domačo
moko, koruzo, krmila, špe-
cerijsko blago in ostale v to
stroko spadajoče predmete.

VELIKA ZALOGA
vseh vrst umetnih
gnojil, modre galice
ter najboljšega tr-
boveljskega in split-
skega portland ce-
menta.

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
in kovaški premog

Vam nudi

Družba „ILIRIJA“ - Ljubljana
Dunajska cesta 46. Telefon 28-20

POLNOMASTNI,
POLMASTNI in
TRAPISTOVSKI

SIR

ima stalno v zalogi po
zelo ugodnih cenah.

EKONOM

LJUBLJANA

Kolodvorska ul. 7

Sanatorij

Telefon
2358

v Mariboru

Gospodarska ulica 49

Lastnik in vodja:

primarij dr. Černič

specijalist za kirurgijo

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije
in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim
solncem za obsevanje ran, kostnih in sklep-
nih vnetij, tonizatorjem za elektriziranje po
poškodbah in ohlajenosti čreves; d. atermijo
za električno pregrevanje in električno izži-
ganje; žarnice »halo« za revmatična in druga
boleča vnetja; »enterocleaner« jem za no-
tranje črevesne kopeli pri zapeki, napiho-
vanju in za splošni telesni podvig.

Dnevna oskrba: prvi razred 120, drugi 80,
tretji 60 Din.

Sloven

Oglejte

si tudi Vi veliko, novo, vzorčno
kolekcijo sukna in kamgarna
in osebno se boste prepričali,
da je letos v Trgovskem domu
Stermecki res ogromna izbira mo-
dernih in najnovejših vzorcev in cene
naravnost čudovito nizke. Na že-
ljo se obleke izgotovijo tudi po meri
v naši tovarni

Trgovski dom Stermecki
Celje št. 63

Zahtevajte vzorce zastonj!

Oblastveno koncesij-
onirana

šoferska šola
GOJKO PIPENBACHER

Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta št. 12

Zahtevajte informacije

2 500 dinarjev

zaslužite najmanj me-
sečno, če obiskujete v
Vašem okolišu ljudi!
Tovarna Vega, Ljub-
ljana, poštni predal
307. Priložite znamko
za odgovor!

ZASTOPNIKE

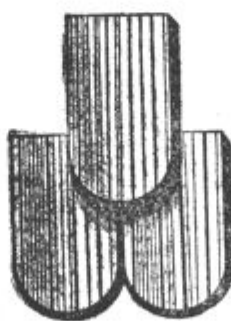
za prodajo šivalnih
strojev, sepa.atorjev,
koles, gramofonov,
elektrotehničnih pred-
metov i. t. d. pod zelo
ugodnimi pogoji
s p r e j m e m o.

„CENTRA“ trgovina
šivalnih strojev i. t. d.

Ljubljana,

Poštni predal 248.

Ne pozabite poravnati naročnine!

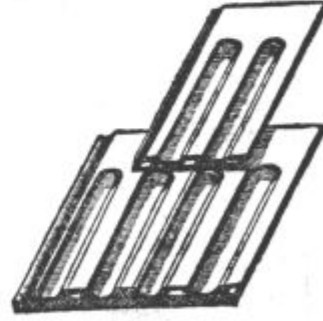

Opeko in strešnike

vseh vrst, za zidavo hiš, iz
znanih karlovskih opekara

„ILOVAC“

dobavlja franko vsaka postaja
po konkurenčnih cenah samo

GENERALNO ZASTOPSTVO ZA DRAVSKO BANOVINO
»EKONOM«, LJUBLJANA Kolodvorska
ulica šte. 7

Priznано najboljši

TRBOVELJSKI PORTLAND-CEMENT

vedno v zalogi pri

EKONOM, osred. gospodarski zadrugi v Ljubljani, r. z. z. o. z.

Ko Zlatica že v šolo je hodila, sevé najboljša je učenka bila — oblečena je snažno in dostojno in vedno — glejte — se smehlja spokojno.

Nekoč jo sam gospod učitelj vpraša, kako da s snago šolo vso prekaša. Odrne Zlatica: »Oh, enostavno — saj milo Zlatorog je kaj pripravo.«

Oj Zlatica — glas gre okrog: nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi).

Zlatorog

Kako pridelati mnogo dobrega blaga?

Vzemimo na pomoč ona tehnična sredstva, ki povzročajo večje in boljše pridelke, obenem pa zmanjšajo pridelovalne stroške. Eno teh sredstev je:

Apneni dušik, ki vsebuje 16-20% dušika in do 70% apna, to je skupno 80-90% rastlinske hrane. Apneni dušik vpliva blagodejno na vse posevke. Travniki dajo bujno in dobro seno. Na njivah, vinogradih in sadonosnikih povzroči apneni dušik večji pridelek tako kakovostno kakor količinsko.

Nitrofoskal-Ruše pa vsebuje vso potrebno rastlinsko hrano: dušik, fosforno kislino, kalij in apno. Vsled tega nadomestuje vsa ostala enostranska umetna gnojila in je prikladno za vse posevke in vsako zemljo.

Apneni dušik in Nitrofoskal-Ruše se lahko naroči pri „EKONOM-u“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 7, ali pa pri:

Tvornici za dušik d.d., Ruše pri Mariboru

ki raziskuje tudi zemljo in daje navodila za umno uporabo umetnih gnojil.

ŠIVALNI STROJI

„GRITZNER“
„ADLER“
in kolesa,
najboljši material,
precizna konstrukcija, hrana
oprema ter najnižja cena
SO SAMO PRI

Večletna garancija!
Praktična in varna konstrukcija!

Jos. Petelinc, Ljubljana
ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika

RADIOBALZAMIKA
ZANESLJIVO
SREDSTVO
PROTI REVMAZMU,
PREHLADU in ISHIJASU.
LABORATORIJ
BEOGRAD
DOBIJA SE V VSEH LEKARNAH PO CENI DIN. 75
SARAJEVSKA 84

Gorenjci!

Vseh vrst umetna gnojila, semena in druge predmete dobite po najugodnejših cenah pri

A. Jeglič

Lesce pri Bledu

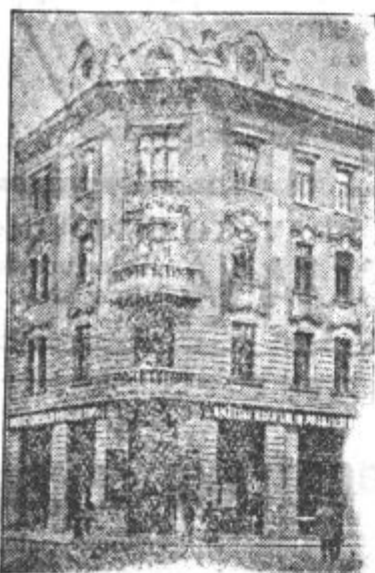
ZALOGA: stavbnega materiala, trboveljskega cementa, zidne in strešne opeke

Fabiani & Jurjovec
Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

Velika zaloga
SUKNENEGA BLAGA
za moške in ženske obleke. Lepa izbira svilenih rut in šerp. Krojači in šivilje, pišite po vzorci!

Pristopajte h
Kmetijski Matici!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu **Kmetijski hranilni in posojilni dom**

Račun pošl. hranilnice št. 14.257

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Brzjavljeno: „KMETSKI DOM“

LJUBLJANA, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1

Telefon št. 284

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 5 1/2%, brez odpovedi, pri trimesečni odpovedi po 7% brez odbitka davka na rente

Stanje vlog nad 30.000.000 dinarjev

Rezerve nad 700.000 dinarjev

Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Ložne knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. POSOJILA daje proti poroštvu, na knjižbo in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

AGAJNIŠKE URE: Ob delavnikih od 8-12 1/2, in od 3-4 1/2, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8-12 1/2.

Podružnici v Kamniku, Glavni trg, in v Mariboru, Slomškov trg 3